

A N A L I Z A

**REALIZACJI PROCEDURY
PN. „NIEBIESKIE KARTY”**

**PRZEZ KOMENDY MIEJSKIE I POWIATOWE POLICJI
WOJ. LUBUSKIEGO**

W 2013 ROKU

**Wydział Prewencji
Komenda Wojewódzka Policji
w Gorzowie Wlkp.**

Gorzów Wlkp., styczeń 2014 r.

I. WSTĘP

W celu oceny poziomu realizacji procedury interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie pn. „Niebieskie Karty” w 2013 roku przez poszczególne jednostki KPP/KMP woj. lubuskiego, a także oceny zagrożenia przemocą domową w woj. lubuskim, przeprowadzono analizę danych statystycznych obejmujących 2013 rok w porównaniu z danymi z roku poprzedniego - 2012.

W analizie wykorzystano dane t.j.:

- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” przez Policję,
- liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie,
- liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, w tym pod wpływem alkoholu,
- liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie,
- liczba dzieci umieszczonych u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
- liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy,
- rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie

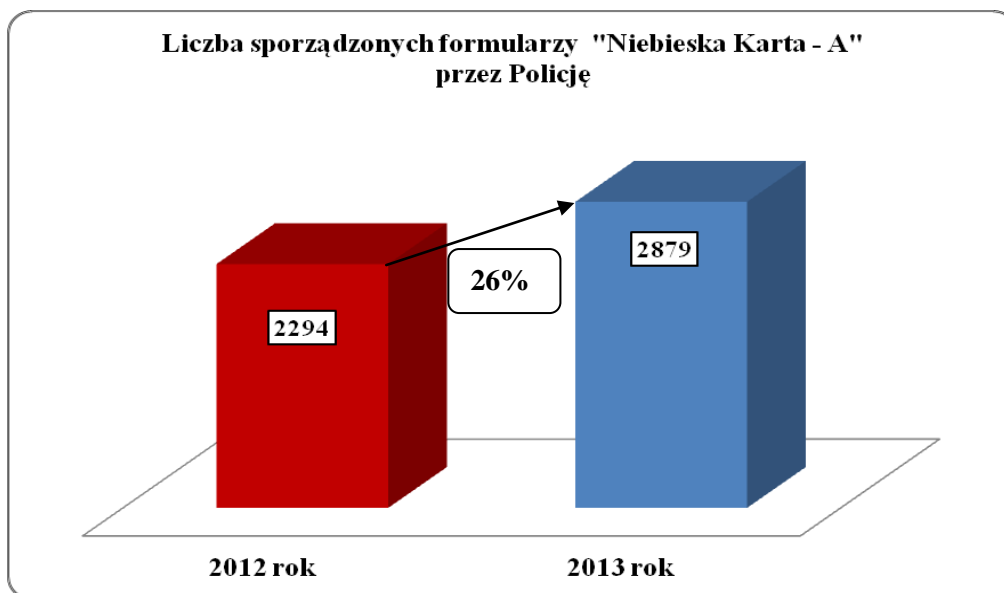
oraz dane statystyczne dotyczące liczby postępowań wszczętych, zakończonych i przestępstw stwierdzonych z art. 207 k.k. (znęcanie się).

II. ANALIZA DANYCH STATYSTYCZNYCH

1. Liczba interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie

W woj. lubuskim w 2013 roku policjanci sporządzili 2 879 formularzy „Niebieska Karta – A”. W porównaniu z rokiem poprzednim, liczba wypełnionych formularzy wzrosła o 26 %.

Wykres 1

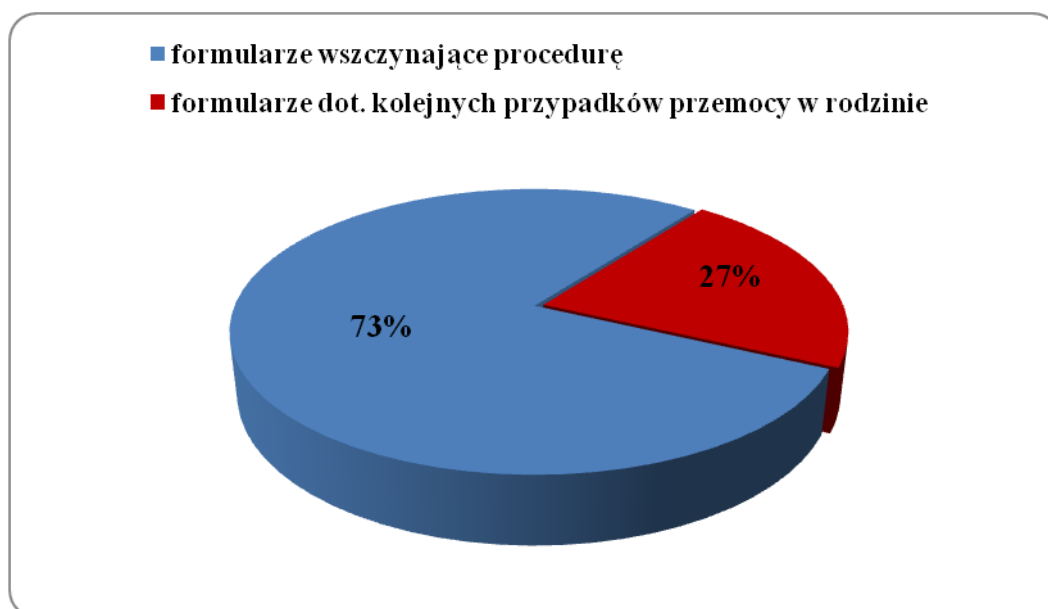

Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart” wzrosła w 11 jednostkach terenowych podległych KWP w Gorzowie Wlkp. Znaczny wzrost zanotowano w KPP Żagań – o 328 %, KPP Międzyrzecz – o 112%. Tylko w 1 jednostce Policji woj. lubuskiego liczba sporządzonych Niebieskich Kart spadła: w KPP Żary – o 19%.

W celu oceny efektywności działań Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” porównano z liczbą mieszkańców poszczególnych powiatów i województwa. W skali województwa odsetek liczby „Niebieskich Kart” w stosunku do liczby mieszkańców wyniósł 0,28% i zwiększył się w porównaniu z 2012 rokiem o 0,06 punktów procentowych. Największy odsetek sporządzonych Niebieskich Kart osiągnięty został, podobnie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego na terenie KPP Wschowa – 0,70%, najmniejszy zaś na terenie powiatu międzyrzeckiego i strzelecko-drezdeneckiego – po 0,21%.

Spośród wszystkich wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta – A” w 2013 r. w woj. lubuskim, większość (2.260 – 73%) wszczyniała procedurę „Niebieskie Karty”, tzn. była sporządzona po raz pierwszy w danej rodzinie. 27% (619) formularzy dotyczyło kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury.

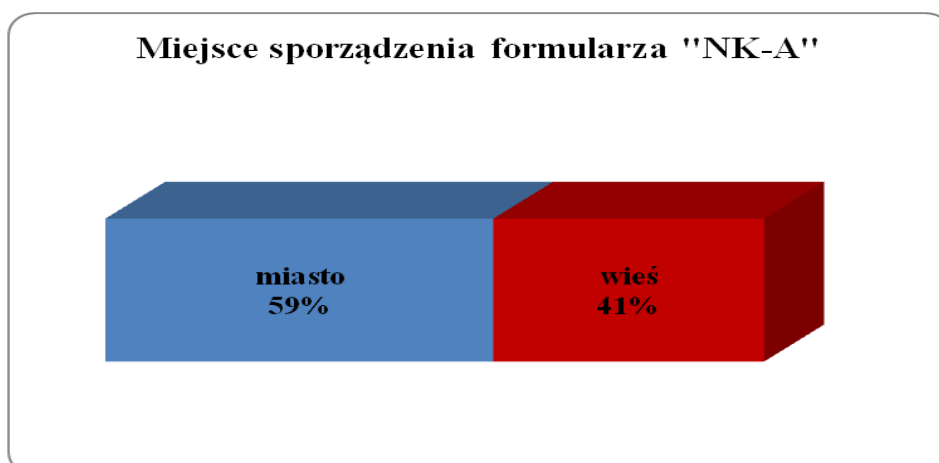
Wykres 2

2. Miejsce sporządzenia formularzy „Niebieska Karta – A”

Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w większości zamieszkują miasta. 59% (1.696) formularzy „Niebieska Karta – A” policjanci wypełnili w miastach, natomiast 41% (1183) – na wsi. Wynika to z większej liczebności mieszkańców miast niż wsi.

Wykres 3

W porównaniu z 2012 rokiem, liczba interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie na wsiach i w miastach pozostała na tym samym poziomie.

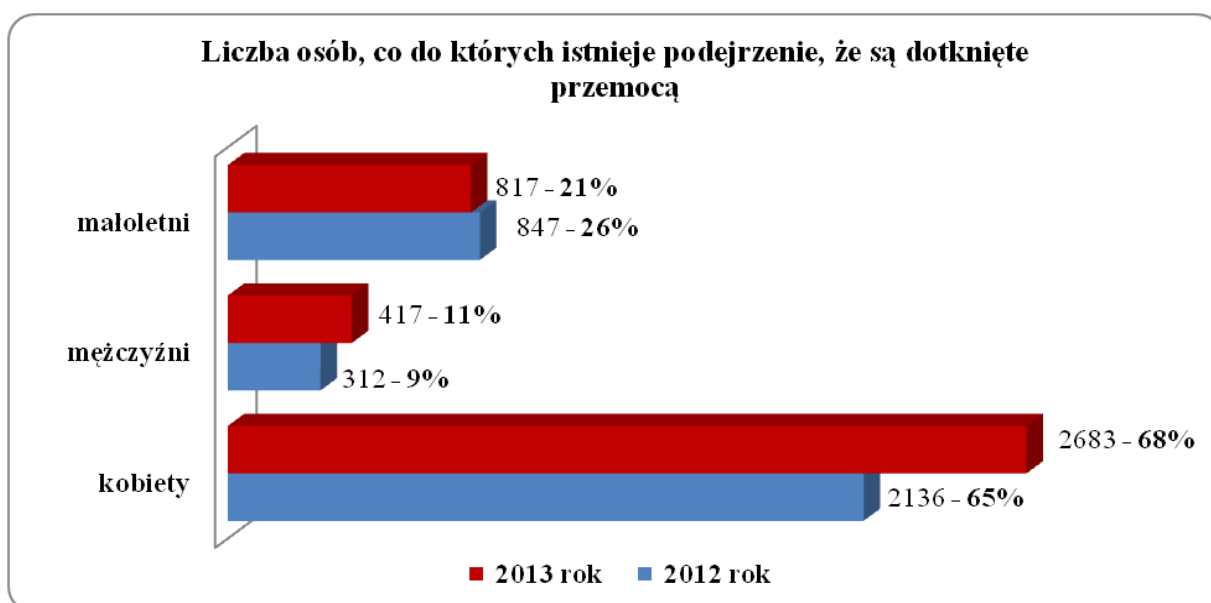
Biorąc pod uwagę liczebność mieszkańców miast i wsi w woj. lubuskim, odsetek liczby „Niebieskich Kart” w stosunku do liczby mieszkańców miast wynosi 0,26% i jest mniejszy niż odsetek liczby „Niebieskich Kart” w stosunku do liczby mieszkańców wsi, który wynosi 0,33%. Oznacza to, że w większej grupie mieszkańców wsi niż miast zostały wypełnione formularze „Niebieska Karta – A”.

3. Charakterystyka osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie

W 2013 roku w woj. lubuskim zanotowano 3.917 osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, co stanowi wzrost o 16% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zdecydowaną większość spośród osób pokrzywdzonych przemocą stanowią kobiety – 68% (2.683). Mężczyźni w grupie pokrzywdzonych stanowią 11% (417). Odsetek ten zwiększył się o 2 punkty procentowe w ciągu roku.

W wyniku przemocy domowej pokrzywdzonych zostało 817 osób małoletnich do 18 roku życia, co stanowi 21% w stosunku do ogółu pokrzywdzonych (spadek o 5 punktów procentowych w porównaniu z rokiem ubiegłym).

Wykres 4

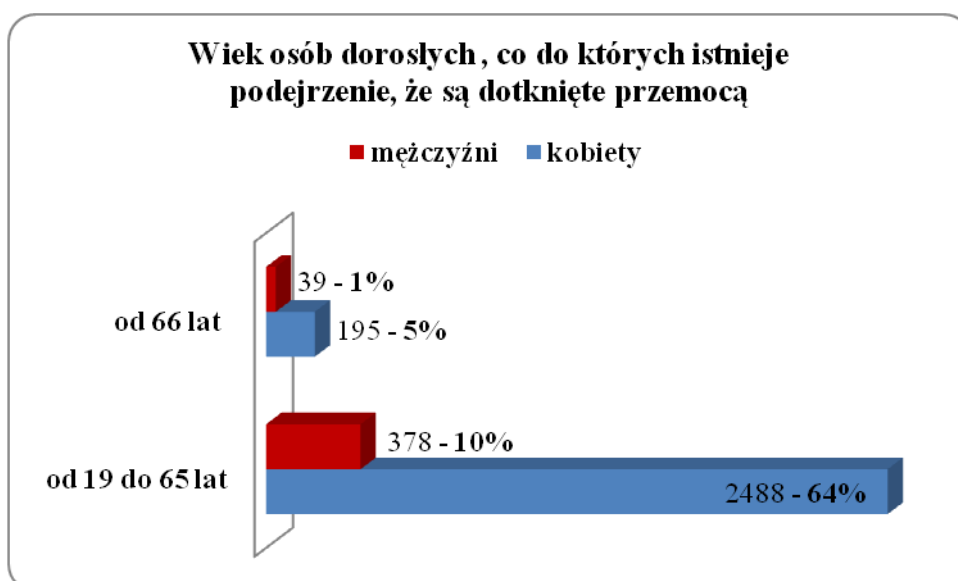

Wśród pełnoletnich osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie większość to osoby od 19 do 65 roku życia – 92%, t.j. 2.866 osób. Osoby starsze, od 66 roku życia, stanowią 7%, t.j. 234 osoby, to więcej o 2 punkty procentowe niż w 2012 r.

Wśród kobiet, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie 93% (2.488) stanowią osoby od 19 do 65 roku życia, natomiast wśród mężczyzn – 90% (378).

Osoby starsze, w wieku od 66 lat, pokrzywdzone przemocą w 2013 r. w woj. lubuskim to w większości kobiety – 195 osób (83% ogółu pokrzywdzonych powyżej 66 roku życia), mężczyźni stanowią 17% pokrzywdzonych powyżej 66 lat, t.j. 39 osób.

Wykres 5

W 2013 r. w woj. lubuskim po interwencjach Policji wobec przemocy w rodzinie 20 dzieci zostało umieszczonych u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. To więcej niż w 2012 r. o 16 dzieci.

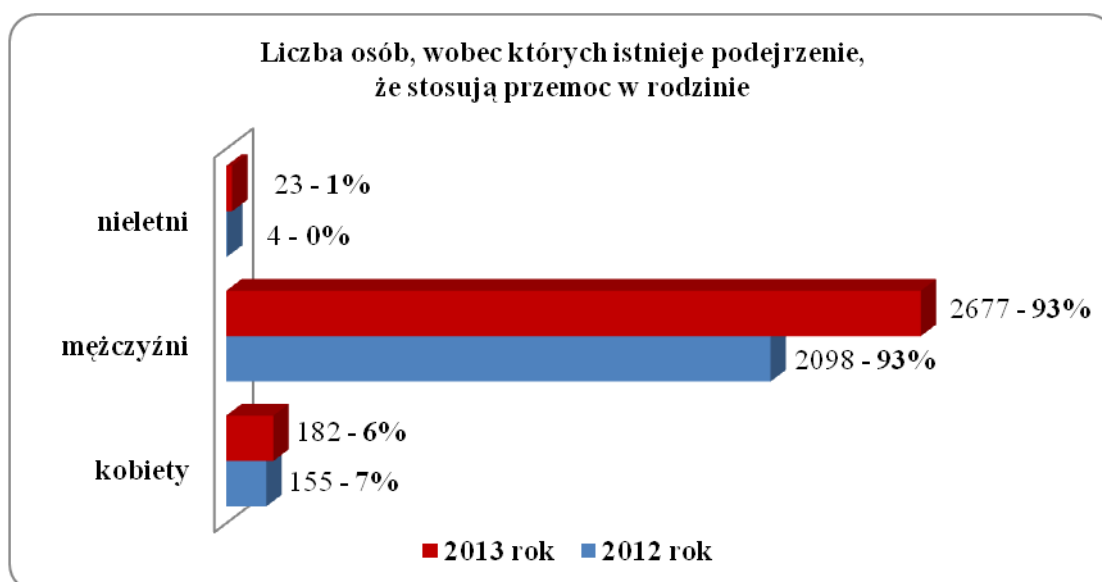
4. Charakterystyka osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie

W 2013 r. w woj. lubuskim zanotowano 2.882 osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, co stanowi wzrost w stosunku roku ubiegłego

o 25%. Wśród nich największą grupę stanowili mężczyźni – 93% (2.677). Kobiety stosowały przemoc w 6% przypadków (182). W 23 przypadkach (1%) osobami stosującymi przemoc były osoby nieletnie.

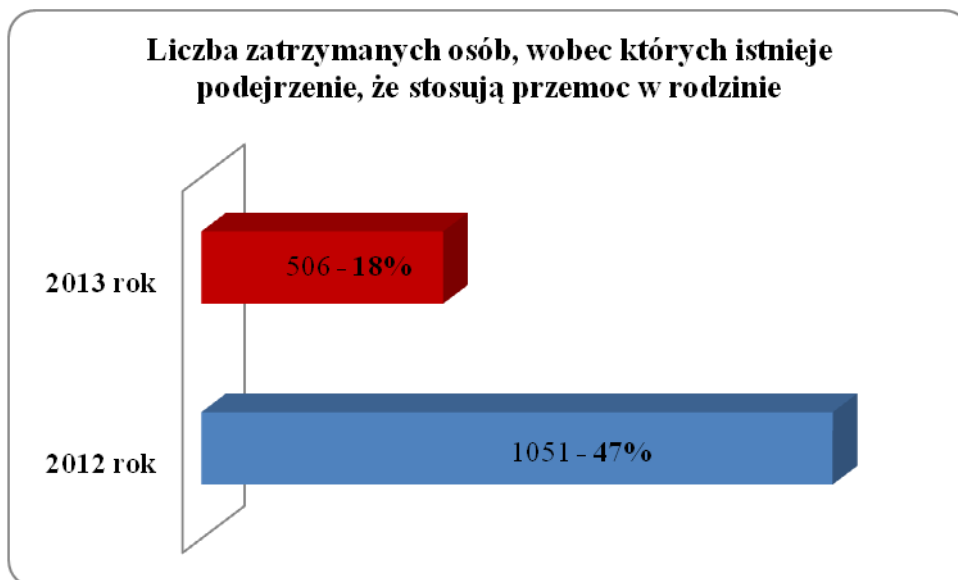
W porównaniu z 2012 rokiem zmniejszył się nieznacznie udział kobiet w grupie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie – o 1 punkt procentowy. Znacznie wzrosła natomiast liczba nieletnich sprawców przemocy – o 21 osób, udział tej grupy w ogólnej liczbie sprawców wzrósł o 0,8 punktów procentowych.

Wykres 6

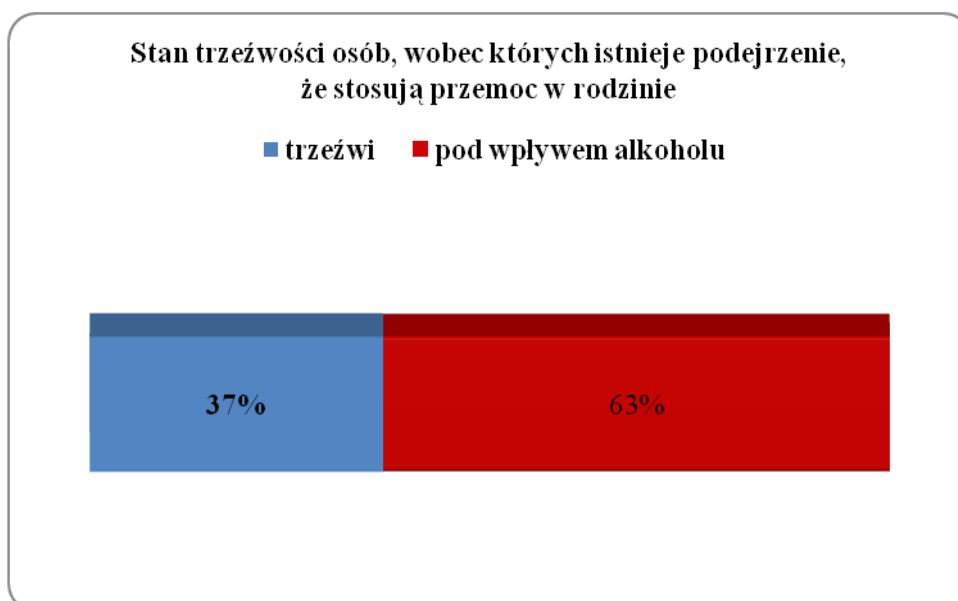
Podczas interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie zatrzymanych zostało 506 osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, co stanowi 18% wszystkich zanotowanych sprawców przemocy. W porównaniu z 2012 r. zanotowano w tym obszarze znaczny spadek - zatrzymano o 29 punktów procentowych mniej sprawców.

Wykres 7

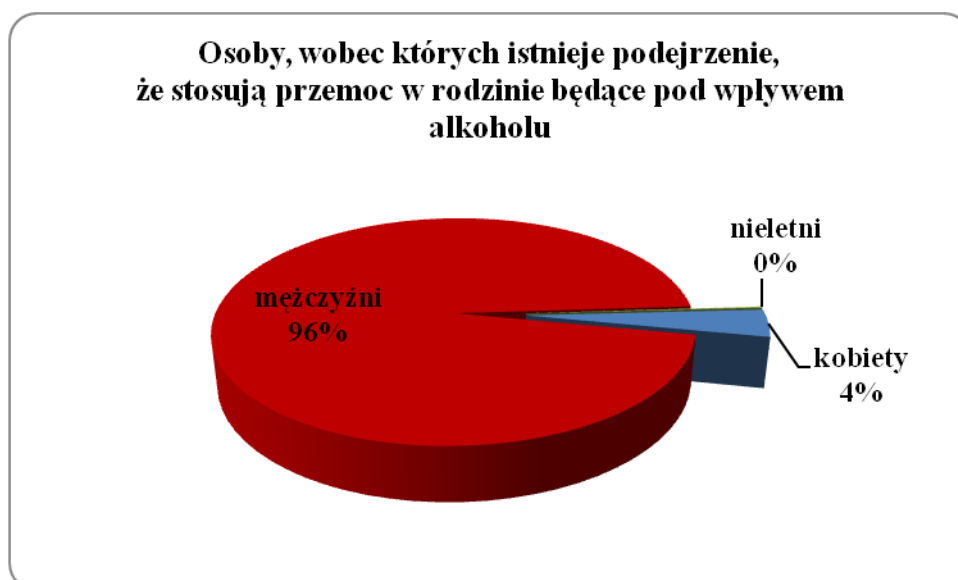
W większości przypadków (1.825 - 63%) osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie były pod wpływem alkoholu. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, udział sprawców działających pod wpływem alkoholu w ogólnej liczbie sprawców wzrósł o 2 punkty procentowe.

Wykres 8

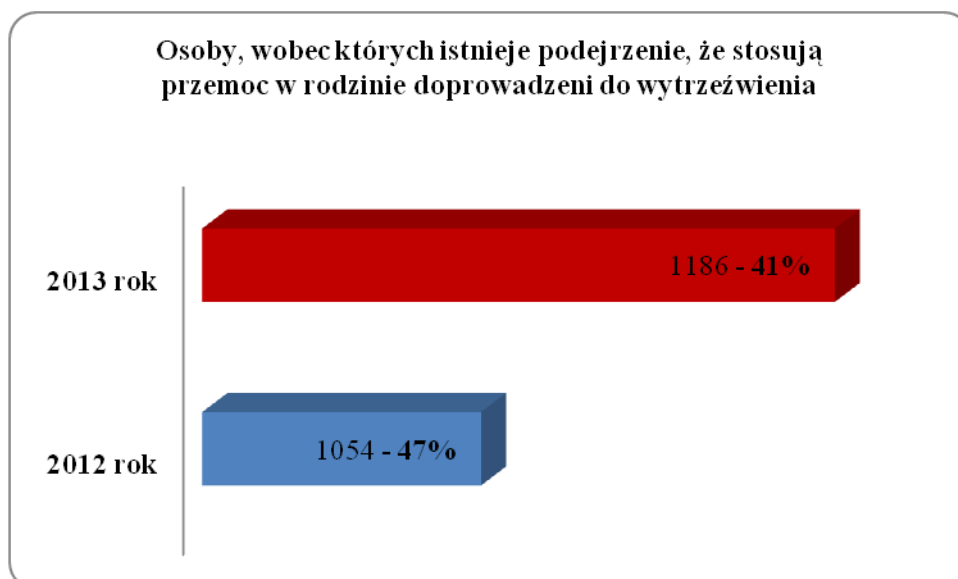
Spośród nietrzeźwych sprawców przemocy większość - 96% (1.752) stanowili mężczyźni, a 4% (70) kobiety.

Wykres 9

1.186 (65%) nietrzeźwych sprawców zostało doprowadzonych do wytrzeźwienia. Większość (760 – 64%) przewieziono do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia, natomiast 426 osób (36%) - do izb wytrzeźwień.

Wykres 10

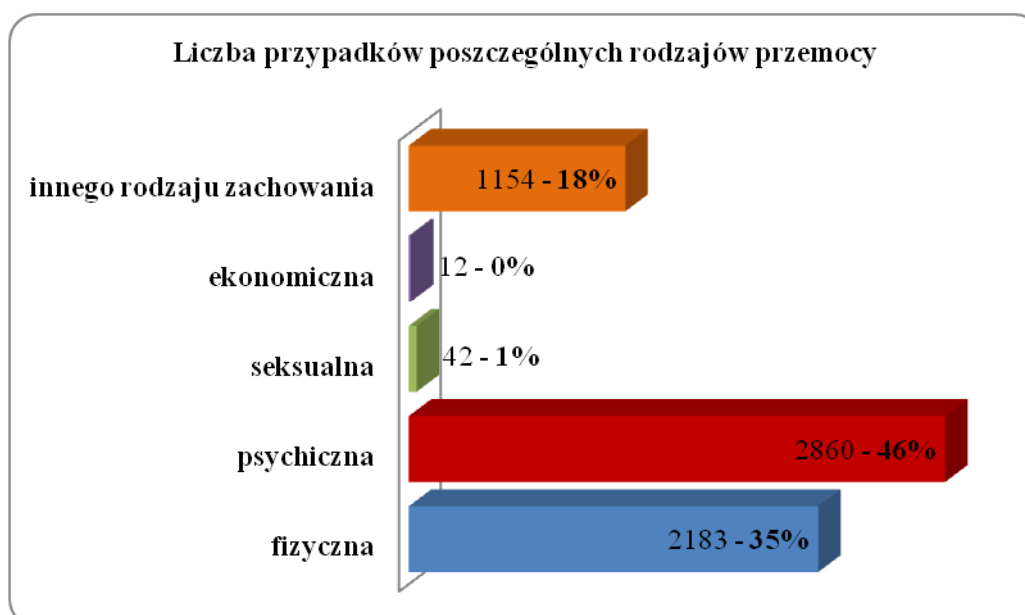
W woj. lubuskim w 2013 roku łącznie odizolowano od ofiar przemocy w rodzinie bezpośrednio po interwencji (zatrzymano lub doprowadzono do wytrzeźwienia) 1 692

sprawców, co stanowi 58,7% ogółu osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. W połowie powiatów woj. lubuskiego odsetek odizolowanych sprawców jest wyższy od średniej wojewódzkiej, największy zanotowano w KMP Zielona Góra – 71,41% i KPP Świebodzin – 70,21%. Najmniej sprawców zatrzymano lub doprowadzono do wytrzeźwienia na terenie działania KPP Sulęcín – 30,69% i KPP Strzelce Kraj. – 42,06%.

5. Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy

W 2013 r. w woj. lubuskim funkcjonariusze Policji zanotowali najwięcej przypadków przemocy psychicznej – 2.860 (46%), w dalszej kolejności: fizycznej – 2.183 (35%) i innego rodzaju zachowań (w tym: niszczenie/uszkodzenie mienia, zabór/przywłaszczenie mienia, groźba karalna/znieważenie, zmuszanie do picia alkoholu, zażywania środków odurzających lub inne działania) – 1.154 (18%). Najmniej ujawniono przypadków przemocy seksualnej – 42 (1%) i ekonomicznej – 12.

Wykres 11

6. Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą.

W wyniku interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie w 2013 r. w woj. lubuskim 4 osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą udzielono pomocy w postaci umieszczenia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, 1 osobę – w ośrodku wsparcia, 2 osoby – w ośrodku interwencji kryzysowej, 1 osobę – w domu dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży, 1 osoba została umieszczona w szpitalu, 12 osobom udzielono pomocy medycznej oraz 141 – innego rodzaju pomocy.

7. Liczba postępowań przygotowawczych oraz przestępstw stwierdzonych z art. 207 k.k.

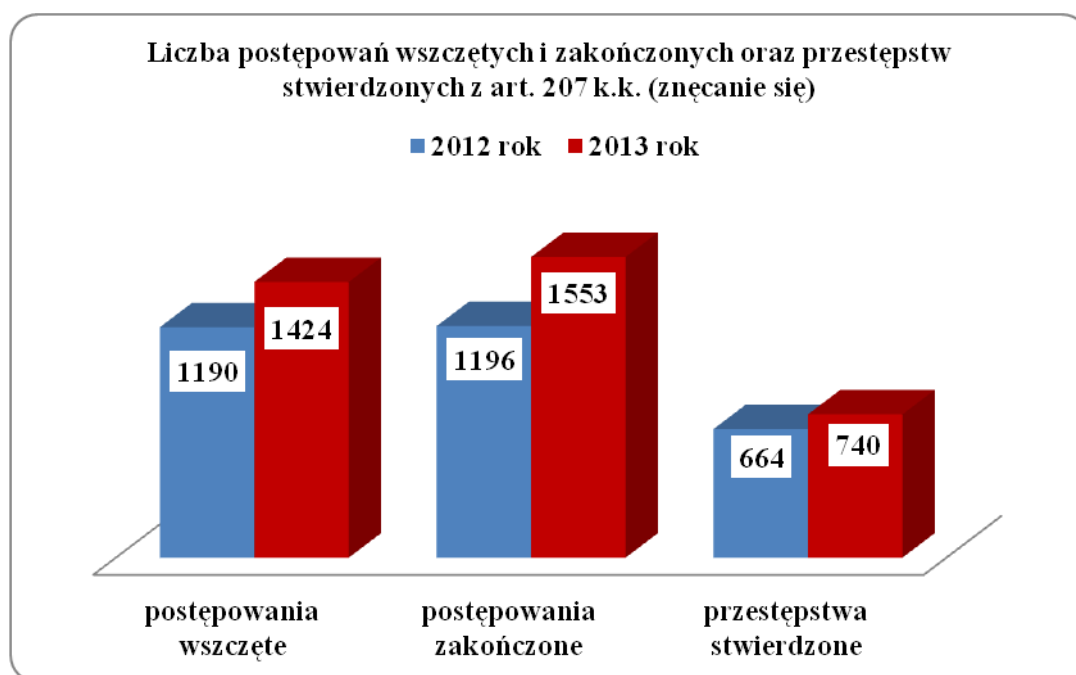
Tabela 4

Liczba postępowań przygotowawczych oraz przestępstw stwierdzonych z art. 207 k.k.

okres	postępowania wszczęte	postępowania zakończone	przestępstwa stwierdzone
2012 rok	1.190	1.196	664
2013 rok	1.424	1.553	740
<i>dynamika</i>	119,7	129,8	111,4

W województwie lubuskim w 2013 r. wszczęto 1.424 postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k., zakończono – 1.553, natomiast stwierdzono 740 przestępstw z art. 207 k.k. W porównaniu z 2012 r. liczba postępowań wszczętych i zakończonych wzrosła. Zwiększyła się również liczba przestępstw stwierdzonych – o 11%.

Wykres 12

III. WNIOSKI

1. W 2013 r. w woj. lubuskim zwiększyła się liczba sporządzonych przez Policję formularzy „Niebieska Karta - A” – o 26%. Świadczyć to może o zwiększeniu efektywności Policji w ujawnianiu przemocy w rodzinie, a także coraz większej skłonności ofiar przemocy w rodzinie i świadków przemocy do zgłaszania Policji problemu.
2. Zdecydowana większość (73%) formularzy „Niebieska Karta – A” sporządzonych przez Policję wszczyniała procedurę „Niebieskie Karty”, tzn. była sporządzona po raz pierwszy w danej rodzinie.
3. Większość (59%) formularzy „Niebieska Karta – A” policjanci wypełnili w miastach. Jednak biorąc pod uwagę liczebność mieszkańców miast i wsi w woj. lubuskim, w nieco większej (o 0,1 punktu procentowego) grupie mieszkańców wsi niż miast zostały sporządzone formularze „Niebieska Karta – A”.

4. Zdecydowaną większość spośród osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie stanowią kobiety (68%). W porównaniu do poprzedniego roku zwiększył się o 2 punkty procentowe odsetek mężczyzn w grupie pokrzywdzonych. Zmniejszył się natomiast (o 5 punktów procentowych) udział małoletnich pokrzywdzonych przemocą.
5. Wśród dorosłych osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie zdecydowaną większość (92%) stanowią osoby od 19 do 65 roku życia. 7% wśród ogółu pokrzywdzonych to osoby w wieku 66 lat i starsze, ich udział w grupie dorosłych pokrzywdzonych w ciągu roku wzrósł o 2 punkty procentowe.
6. Wśród osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie największą grupę stanowili mężczyźni (93%). Kobiety stosowały przemoc w 6% przypadków. Znacznie wzrosła natomiast liczba nieletnich sprawców przemocy – w 2013 roku wyniosła 23. Udział tej grupy w ogólnej liczbie sprawców wzrósł w ciągu roku o 0,8 punktów procentowych.
7. W porównaniu z ubiegłym rokiem, liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie znacznie zmniejszyła się - o 29 punktów procentowych i wyniosła 18%. Wynika to z interpretacji zapisów formularza statystycznego. W ubiegłym roku w liczbie zatrzymanych ujmowano sprawców zatrzymanych procesowo i na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi, natomiast w 2013 roku liczba ta obejmuje tylko sprawców zatrzymanych procesowo lub na podstawie Ustawy o Policji.
8. W większości przypadków (63%) osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie były pod wpływem alkoholu, to więcej o 2 punkty procentowe niż w 2012 r. Ponad połowa nietrzeźwych sprawców (64%) została doprowadzona do wytrzeźwienia.
9. W woj. lubuskim w 2013 roku łącznie odizolowano od ofiar przemocy w rodzinie bezpośrednio po interwencji (zatrzymano lub doprowadzono do wytrzeźwienia) 1 692 sprawców, co stanowi 58,71% ogółu osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.

- 10.** Funkcjonariusze Policji lubuskiej w 2013 r. zanotowali najwięcej przypadków przemocy psychicznej (46%).
- 11.** W wyniku interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie w 2013 r. w woj. lubuskim 162 osobom, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą udzielono pomocy w postaci umieszczenia w wyspecjalizowanych ośrodkach, umieszczenia w szpitalu, udzieleniu pomocy medycznej oraz innego rodzaju pomocy.
- 12.** Na podstawie statystyk można stwierdzić wzrost efektywności pracy Policji w zakresie wszczynania postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k. Ich liczba, w porównaniu z 2012 r. zwiększyła się o 19,7%. Wzrosła również liczba przestępstw stwierdzonych z art. 207 k.k. – o 11,4%.

Opracowała:
nadkom. Anna Księżak-Nowak
Wydział Prewencji
KWP w Gorzowie Wlkp.

Gorzów Wlkp., 29 stycznia 2014 r.